NASZ GŁOS

BIULETYN FEDERACJI Z.O.Z. PRACOWNIKÓW TURYSTYKI

31 MAJA 1990 NR - 14

Polecamy uwadze i pamięci przedstawicieli i działaczy związkowych "Może się bowiem okazać, że zdesperowane załogi wywiozą nas wszystkich na taczkach. I nie będą wtedy patrzyły, kto i w jakim związku działał. Powiedzą nam po prostu, że zaprzepaściliśmy kolejną szansę." /BIF ZZ Górników z 31 marca br/. Raz już cytowaliśmy te słowa; że nadal są aktualne - świadczą ostatnie, "dzikie" strajki pozazwiązkowe...

Koleżanki i Koledzy! Delegaci na Kongres!

Przedstawione niżej Projekty Uchwał Kongresu stanowią propozycje poddane Waszej rozwadze i dyskusji. Czy zostaną one w całości przyjęte, zmienione w jakiejś części lub w większości, czy też wrzucone do śmieci w całości - zależy od Was. My tylko p r o p o n u j e m y .

Krótki czas obrad w stosunku do natłoku i wagi spraw, które trzeba załatwić - nie jest tym co sprzyja spokojnemu wypracowywaniu optymalnych ocen i stanowisk. Te powinny być przygotowane wcześniej. Tak, by zapewnić Delegatom możliwość w y b i e r a n i a między różnymi opcjami oraz d e c y d o w a n i a na podstawie maksymalnie szerokiego wachlarza propozycji, w trakcie maksymalnie demokratycznej debaty.

Stąd uważając, że Kongres ma prawo dysponować r ó ż n y m i - w tym także w miarę p r e c y z y j n y m i - materiałami, sprzyjającymi konkretnej i efektywnej dyskusji, pozwalamy sobie przedstawić dwa Projekty Uchwał, jako nasz wkład w obrady.

W imieniu Federacji Pracowników Turystyki - Delegaci na Kongres: Małgorzata Dorożała, Stanisław Jagiełło i Stanisław Sajdak

W imieniu Zespołu Redakcji Biuletynu - Robert Dymkowski

Z CZYM POWRÓT DO ZAKŁADÓW

/ Stanowisko w sprawach podstawowych /

A. Odnośnie sytuacji, II Kongres Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych c s t r z e g :

1. Prokapitalistyczne doktrynerstwo prawicy i oparta na nim polityka obecnego rządu, jeszcze bardziej pogłębiają kryzys odziedziczony po neostalinowskiej dyktaturze biurokracji i coraz wyraźniej prowadzą Polskę ku katastrofie: dalszemu pogłębieniu drastycznej recesji gospodarczej na niespotykaną skalę, związanemu z tym rozkręceniu kolejnej, jeszcze silniejszej spirali chronicznej drożyzny, utrwaleniu zacofania naukowo-technicznego, powiększeniu zagranicznego zadłużenia oraz powstaniu superdeficytu w budżecie państwa i nawrotowi nowej fali hiperinflacji.

2. Na skutek tego w zastraszającym tempie i zakresie grozi wzrost bezrobocia oraz dalszy spadek realnej wartości nominalnie zamrożonych dochodów z pracy /płac/ i tytułów od niej pochodnych /rent, emerytur i świadczeń społecznych/. Towarzyszy im kryzysowa koniunktura na wzrost pasożytniczych fortun starej i nowej nomenklatury, bajecznych zysków rodzimego i obcego kapitału plus łatwego życia większych i mniejszych spekulantów kosztem ludzi pracy w mieście i na wsi.
3. Na takim to podatnym gruncie wyrastają tendencje do hamowania i cofania procesów demokratyzacji, co grozi perspektywą rządów "silnej ręki" /spec-uprawnień dla administracji lub wprost dyktatury/, a do czego przyczynia się kult nowej władzy i brak otwartych, publicznych dyskusji w większości środków przekazu, gł. rządowej telewizji.
4. M.in. z tych powodów, wśród ludzi pracy najemnej pogłębia się nieufność do związków zawodowych, niewiara że mogą one cokolwiek realnie zdziałać w sferze obrony ich praw i interesów; grozi to rozkładem struktur związkowych i podskórną eskalacją napięć.
5. W tym stanie rzeczy głosy, postulaty i propozycje związków zawodowych - w tym również uprawnienia wynikające z przepisów prawa, ale pozbawione dostatecznych gwarancji - będą coraz bardziej lekceważone przez władzę i administrację, sprzyjając "dzikim" eksplozjom.

B Wobec powyższego, II Kongres Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych **stwierdza**:

1. Tzw. "program Balcerowicza" to nie żadne konieczne ryzyko, ale droga do nikąd. Jego kontynuowanie to najboleśniejszy sposób nie wychodzenia, lecz przechodzenia z kryzysu do superkryzysu.
2. Rozrost nowobogackich elit i bazarowo-ulicznej "klasy średniej" jest równie nieuzasadniony, jak bezprawny i bezsensowny wzrost bezrobocia, redukujący potencjał żywy gospodarki, a ludzi skazujący na jałmużnę zasiłków. Społeczeństwu i gospodarce potrzeba sensownie organizowanej, efektywnej pracy i możliwości uzasadnionego wzrostu płac.
3. Rok rządów magdalenkowej "demokracji" wystarczy! Dosyć kłamstw!
4. Tzw. "twardym regułom reformy rynkowej" - trzeba przeciwstawić równie twarde działania związków zawodowych!
5. Nie będzie poszanowania interesów świata pracy i opini jego organizacji - bez ustanowienia i przestrzegania odpowiednich gwarancji w Konstytucji. Potrzeba taka wynika z państwowego charakteru pracodawcy: władza państwowa nie może być sędzią we własnej sprawie.

C Dlatego też, II Kongres Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych **postanawia**:

1. Żądać jak najszybszego przeprowadzenia, demokratycznie przygotowanego i kontrolowanego przy udziale związków zawodowych, ogólnonarodowego referendum na temat polityki i programu społeczno-gospodarczego rządu. Wysunąć /wypracować lub poprzeć/ programy alternatywne.
2. Wejść - i to natychmiast - w spór zbiorowy z rządem: a/o przekreślenie antykonstytucyjnych ustaw wprowadzających i "legalizujących" instytucję bezrobocia; b/o przywrócenie do pracy wszystkich bezrobotnych; c/o zniesienie przepisów zamrażających wzrost funduszu płac i samych wynagrodzeń.
3. Żądać przeprowadzenia autentycznie wolnych wyborów najpóźniej do końca bieżącego roku, poprzedzonych: a/pełnym rozliczeniem majątków byłej PZPR i jej poplecznikow - SD, ZSL i świeckich stowarzyszeń katolickich; b/prawnym zakazem jakiegokolwiek wspierania pieniężnego lub rzeczowego sił deklarujących udział w wyborach przez zagraniczne podmioty; c/równoprawnym udostępnieniem środków materialnych i audio-wizualnych dla różnych sił politycznych i społecznych. Niezależnie od tego, żądać dla związków zawodowych - jako najliczniejszych w naszym kraju zrzeszeń reprezentujących Obywateli - trwałego i regularnego dostępu do radia i telewizji, przede wszystkim w celu rzetelnego informowania m.in. o akcjach związkowych i protestach załóg oraz publicznego prezentowania alternatywnych rozwiązań gospodarczych i społecznych.
4. Podjąć przygotowania do ogólnokrajowej akcji protestacyjnej na wypadek, gdyby niedemokratyczna, antypracownicza władza i administracja nadal pozostawały głuche na głos świata pracy najemnej oraz opinie jego organizacji - w tym zgłoszone powyżej żądania.
5. Żądać nowelizacji Konstytucji RP i innych aktów prawnych zgodnie z tym, czego domaga się i co głosi przyjęta tu przez nas Karta Konstytucyjnych Praw Związkowych.

Karta Konstytucyjnych Praw Związkowych
/Aneks do Stanowiska w sprawach podstawowych/

Ogólnokrajowym organizacjom związkowym i międzyzwiązkowym, pełniącym rolę central krajowych ruchu zawodowego /procedura formalna i przesłanki materialne dla ustalenia czy dana organizacja pełni taką rolę - do uzgodnienia/, winny przysługiwać następujące prawa, zapisane i zagwarantowane w Konstytucji:

§1 **Prawo delegowania obserwatorów** do udziału we wszystkich posiedzeniach plenarnych i naradach roboczych, wszystkich organów władzy państwowej oraz naczelnych i centralnych organów administracji - których przedmiotem są sprawy wymienione w art.6 obecnej ustawy o związkach zawodowych.

§2 **Prawo kontrsygnowania opinią** - w określonym, realnym terminie - wszystkich projektów ustaw dotyczących zagadnień wymienionych w art.6 ustawy o zw. zaw. - tzn. podlegających obowiązkowi konsultacji ze związkami zawodowymi - jako bezwzględnym wymogu dopuszczalności tych projektów pod głosowanie parlamentu.

§3 **Prawo inicjatywy ustawodawczej** w postaci zgłoszenia wniosku lub gotowego projektu odnośnie wydania, uchylenia lub zmiany - nieograniczonego przedmiotowo i dowolnej rangi /z Konstytucją włącznie/ - aktu prawnego, rozpatrywanego w trybie głosowania parlamentu.

§4 **Prawo veta zawieszającego** w stosunku do wykonawczych aktów prawnych administracji, wydawanych w sprawach wymienionych w art.6 ustawy o zw. zaw., a uchylanego wyłącznie na mocy uchwały parlamentu.

§5 **Prawo votum nieufności** w stosunku zarówno do całego rządu, jak i jego poszczególnych członków, traktowane na zasadzie zgłoszenia przez grupę /frakcję/ parlamentarną i w tym trybie rozpatrywane.

§6 **Prawo do swobodnego strajku** - pod kątem ogłaszania i prowadzenia go bez wymogów: co do warunków wstępnych, przyczyn, celów, czasu i zasięgu oraz stosunku do administracji - podlegającego jedynie ewentualnym sankcjom określonym w obecnej ustawie o zw. zaw. w przypadku zaskarżenia, orzekanym przez sądy powszechne wyłącznie z tytułu całkowicie zawinionej, tzn. nie sprowokowanej postawą władz i administracji, rażącej niewspółmierności postulatów strajkowych w stosunku do kosztów strajku.

Ruchy związkowe, zwłaszcza o zasięgu i znaczeniu ogólnokrajowym, są w Polsce formacjami na tyle potężnymi i poważnymi, reprezentującymi po 1000-kroć więcej Obywateli niż salonowe partie czy ruchy mieszczące się na jednej kanapie - że absurdem byłoby i wyrazem złej woli odmawiać nam nadal prawa do instytucjonalizacji siły, którą dysponujemy, a która nie ma dziś pełni szans by przejawiać się nie tylko **krytycznie**, ale i **konstruktywnie**.

Jaki OPZZ w nowej kadencji

/Stanowisko w sprawach wewnątrzzwiązkowych/

I. Ogólny model ruchu związkowego, jaki przyjmujemy i do jakiego dążymy:

1. Związki zawodowe przede wszystkim muszą spełniać funkcje rewindykacyjne. Oznacza to uzyskiwanie jak największych korzyści dla pracowników najemnych - aż do ich uwłaszczenia! - w myśl zasady: co jest dobre dla ludzi pracy, jest dobre dla społeczeństwa i gospodarki.

2. Związki zawodowe nie mogą nie wysuwać programów alternatywnych, np. w zakresie walki z recesją czy inflacją. Trzeba tu jednak wyraźnie przestrzegać zasady podziału ról: związki podpowiadają politykom określone rozwiązania, ale nie odpowiadają za politykę i wykonanie.

3. Związki zawodowe muszą to być organizacje bojowe, istniejące nie po to, by dawać się kokietować, ugładzać czy lekceważyć tam, gdzie w grę wchodzi obrona praw i interesów ludzi pracy. Wynika to z prostej zasady: związki są po to żeby walczyć, a nie uchylać się od walki.

4. Związki zawodowe nie mogą prawidłowo działać inaczej niż zachowując demokratyczny charakter, przede wszystkim w zakresie oddolnej kontroli kierownictw związkowych. Z samej obserwacji życia wynika zasada: kierownictwo, które nie jest zmuszone dobrze - może źle wykonywać obowiązki. Tak źle, jak to jest tylko m o ż l i w e!

II. Główne zadania naszych związków, wynikające wprost z prawa i obowiązku obrony ludzi pracy najemnej:

- wnikliwe słuchanie i popieranie roszczeń ludzi pracy, bez względu na charakter pracodawcy, układ władzy czy typ ustroju;
- samodzielne propagowanie kontrrozwiązań społeczno-gospodarczych, korzystnych dla świata pracy, podstawowej siły napędowej gospodarki;
- konsekwentne zwalczanie wszelkich poczynań antypracowniczych, bez względu na to od kogo pochodzą i jakie "wyższe racje" je chronią;
- obligatoryjne rozliczanie kierownictw związkowych z ich pracy, nie tylko po zakończeniu kadencji, ale także w czasie jej trwania.

III. Statutowe formy modelu i zadań. Odnośnie tych o najważniejszym znaczeniu praktycznym, ustanawia się:

►System przeprowadzania autosondaży OPZZ /wyniki ogłaszane publicznie/. Raz na 6 m-cy -a/plebiscyt wśród członków zarządów organizacji członkowskich i zakładowych n/t jakie sprawy są najpilniejsze i co należy robić; -b/referendum wśród członków związków n/t jak ocenia: swoją z.o.z., federację, WPZZ i OPZZ /odp.: b.dobrze, dobrze, źle, b.źle/.►Mechanizm zgłaszania kontrpropozycji OPZZ. -a/Najpóźniej w 1 m-ąc od poznania projektu ustawy /samej ustawy/, przy braku akceptacji - oficjalne i publiczne zgłoszenie konkretnej propozycji innej regulacji. -b/Nie rzadziej niż raz na 6 m-cy - publikowanie zestawu programów alternatywnych zgodnych z preferencjami plebiscytów związkowych.►Obowiązek prowadzenia walki przez OPZZ: -a/zakaz wyrażania zgody na rozwiązania uszczuplające zakres praw i poziom życia pracowników najemnych; -b/nakaz natychmiastowego wszczynania sporów zbiorowych w przypadku i zakresie takich rozwiązań; -c/nakaz podejmowania akcji protestacyjnych w razie braku pozytywnego wyniku, przeciągania w czasie lub uchylania się przez stronę przeciwną od podjęcia tego typu sporu; -d/zakaz uchylania się organizacji członkowskich od obowiązku wspierania i realizowania powyższych akcji protestacyjnych.►Możliwość oceniania i odwoływania kierownictwa OPZZ w czasie kadencji: -a/w trybie zwyczajnym - na posiedzeniu Rady w m-cu rocznicowym od ostatniego Kongresu, głosuje się ocenę pracy przewodniczącego i v-przewodniczących; ujemny wynik głosowania zwykłą większością skutkuje odwołaniem z funkcji; -b/w trybie nadzwyczajnym - na każdej Radzie, jeśli na poprzedniej minimum 1/4 obecnych wówczas jej członków zgłosiła wniosek o głosowanie oceny i został on przyjęty; głosowanie i skutek, jak w trybie zwyczajnym.